

S „mateřským znaménkem“ má zkušenost každý druhý. Někdy nevadí, jindy obtěžuje, mnohdy o jeho odstranění rozhodnou ze zdravotních důvodů lékaři, někdo se pro zákrok rozhodne pouze z estetických důvodů.

S jakými otázkami na téma těchto kožních útvarů se nejčastěji setkává MUDr. Milan Matuška z pracoviště korektivní dermatologie a chirurgie v Českých Budějovicích?

Dají se mateřská znaménka odstranit i jinak než klasickou chirurgickou cestou?

„Předně je nutné vyšetřit je, včetně vyšetření dermatoskopického. Zjistíme, o jaký typ mateřského znaménka či kožního výrůstku se jedná a podle toho stanovíme další postup. Prakticky všechny typy se dají odstranit klasickou chirurgickou cestou. Některé, zcela benigní a neškodné typy, se při vhodném tvaru dají velmi efektivně odstranit i bez použití skalpelu - nechirurgicky. Tyto způsoby odstranění jsou pro pacienta daleko příznivější. Rychleji se hojí, většinou nejsou nutné další převazy a návštěvy pacienta u lékaře. A kosmetický efekt takového zákroku bývá daleko lepší.

Zdůrazňuji ale, že tímto způsobem není zdaleka možné a vhodné odstraňovat všechny typy znamének. Důležité jsou i přítomnost, charakter a hloubka uložení pigmentace. Obecně ale platí zásada, že potenciálně nebezpečná mateřská znaménka je nutné odstraňovat pouze klasickým chirurgickým postupem, s následným histologickým - mikroskopickým - vyšetřením.“

Jak velkou máme mít obavu z každého „pigmentového útvaru“ na těle?

„Tak se ta otázka postavit nedá. Ne všechny viditelné pigmentové změny na kůži představují pro pacienta nebezpečí - některé z nich totiž nejsou klasická „mateřská znaménka“, ale pouze změna uložení či zmnožení pigmentu bez

změn příslušných buněk. Obecněji řečeno - každá tmavší skvrna na kůži nemusí být klasickým mateřským znaménkem.

Setkávám se často se dvěma skupinami pacientů. Jedna má výrazné obavy ze všeho, co mírně vybočuje z klasického kožního koloritu, ta druhá zase všechno raději nechá být. Optimální je určitý kompromis. I když výskyt obávaného maligního melanomu kůže narůstá, většinou se nejedná o vývoj ze dne na den. Pokud přijde pacient včas, a většinou tuto šanci má, může nežádoucím změnám zabránit. Bohužel se ale často návštěva lékaře buď dlouhou dobu odkládá, nebo se nejde pacient vyšetřit vůbec. A potom už opravdu může být pozdě.“

Pokud je vhodné nějaký kožní útvar odstranit, je nutné obávat se i následné jizvy?

„Velikost jizvy a její kosmetická významnost jsou závislé na několika faktorech. Předně je důležité, o jaký typ a velikost kožního útvaru se jedná - jak radikální musí být příslušný chirurgický zákrok. Poté je velmi důležitá lokalizace na těle a v neposlední řadě i způsob odstranění, postup při chirurgickém šití a kvalita šicího materiálu. Spolupráce pacienta je důležitá hlavně při zákroku v místech, kde je nutný alespoň relativní klid či šetření.

Některé lokality jsou ke vzniku kosmeticky významné jizvy náchylnější - například horní partie zad, hrudní kost, ramena... Obličejové partie se naštěstí hojí většinou daleko lépe.

Vzniku nevzhledné jizvy se snažíme zabránit třeba kombinací „plastického“ chirurgického materiálu a postupu s následnou aplikací biostimulačního laseru. Vždy je dobré jizvám raději předcházet, a proto je důležitá hlavně indikace nutnosti chirurgického zákroku. Pokud se jedná o nález pro pacienta nebezpečný, je estetické hledisko samozřejmě až na druhém místě.“

(maf)

